

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.375/1
van 23 november 2021

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot uitvoering van
artikel 3*bis* van het koninklijk besluit van 12 december 2001
betreffende de dienstencheques’

Op 26 oktober 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot uitvoering van artikel 3bis van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 17 november 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 23 november 2021.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit strekt ertoe in artikel 3*bis*, eerste lid, van het koninklijk besluit van 12 december 2001 ‘betreffende de dienstencheques’ de volgende veiligheidsmaatregelen op te heffen waaraan de gebruiker van dienstencheques en de leden van zijn gezin zich ter uitvoering van artikel 3*ter*, eerste lid, van de wet van 20 juli 2001 ‘tot bevordering van de buurtdiensten en -banen’ dienen te houden:

“1° ze dragen altijd een mondmasker op de correcte wijze als ze zich in dezelfde ruimte bevinden als de werknemer;

2° ze ontvangen geen bezoek in de woning als de werknemer aan het werk is, tenzij het gaat om bezoek dat dringend en noodzakelijk is voor de gezondheid van een lid van het gezin of voor de materiële leefomstandigheden in de woning;”.

De opheffing treedt in werking op de dag die volgt op de bekendmaking van het besluit in het *Belgisch Staatsblad*.

RECHTSGROND

2. Artikel 3*bis* van het koninklijk besluit van 12 december 2001 luidt als volgt:

“Ter uitvoering van artikel 3*ter*, eerste lid, van de wet houden de gebruiker en de leden van zijn gezin zich aan de volgende veiligheidsmaatregelen:

1° ze dragen altijd een mondmasker op de correcte wijze als ze zich in dezelfde ruimte bevinden als de werknemer;

2° ze ontvangen geen bezoek in de woning als de werknemer aan het werk is, tenzij het gaat om bezoek dat dringend en noodzakelijk is voor de gezondheid van een lid van het gezin of voor de materiële leefomstandigheden in de woning;

3° ze annuleren de prestatie onmiddellijk als ze zich in een quarantainesituatie bevinden of ziektesymptomen vertonen die kenmerkend zijn voor COVID-19.

De veiligheidsmaatregelen, vermeld in het eerste lid, zijn van kracht zolang de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, vermeld in artikel 4, § 1, eerste lid, 1°, van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid en laatst vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 18 juni 2021, geldt.

De Vlaamse minister, bevoegd voor werk, kan elke afzonderlijke veiligheidsmaatregel, vermeld in het eerste lid, opheffen voordat de civiele noodsituatie, vermeld in het tweede lid, een einde neemt, als dat mogelijk is gelet op de evolutie van de gezondheidssituatie en de veiligheid van de werknemers.”

Voor het ontworpen besluit kan, onder voorbehoud van hetgeen hierna wordt opgemerkt, rechtsgrond worden gevonden in voormeld artikel 3*bis*, laatste lid, van het koninklijk besluit van 12 december 2001.

De voormelde bepaling vindt op haar beurt rechtsgrond in artikel 3ter, eerste lid, van de wet van 20 juli 2001 dat luidt:

“De natuurlijke persoon met hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest kan van het recht om dienstencheques te bestellen en te gebruiken worden uitgesloten voor een periode van ten hoogste één jaar en kan gedwongen worden tot terugbetaling van de tegemoetkoming, vermeld in artikel 3, vijfde lid, als hij de veiligheidsmaatregelen rond de aanpak van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, vermeld in artikel 4, § 1, eerste lid, 1°, van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, heeft geschonden. De Vlaamse Regering bepaalt wat die veiligheidsmaatregelen zijn.”

3. Uit artikel 3bis, laatste lid, van het koninklijk besluit van 12 december 2001 moet worden afgeleid dat de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, elke afzonderlijke veiligheidsmaatregel, vermeld in het eerste lid, slechts kan opheffen voordat de civiele noodsituatie, vermeld in artikel 3bis, tweede lid, een einde neemt, “als dat mogelijk is gelet op de evolutie van de gezondheidssituatie en de veiligheid van de werknemers”.

In de aanhef van het ontwerp wordt onder de rubriek “*Motivering*” dienaangaande opgemerkt:

“Gezien de gezondheidssituatie in Vlaanderen zich in de afgelopen weken heeft gestabiliseerd en de federale maatregelen ter bestrijding van de covid-19 pandemie danig zijn versoepeld, vinden sommige van deze maatregelen, die ondertussen strenger zijn dan de federale veiligheidsmaatregelen, geen draagvlak meer bij de burger.”

Ondervraagd of deze motivering in de huidige context volstaat in het licht van voormelde voorwaarde antwoordde de gemachtigde:

“Indien de context, zoals op basis van de meest recente gegevens wordt vermoed, negatief evolueert is het inderdaad niet meer aangewezen om de maatregelen deels op te heffen. In dat geval kan de minister de beslissing inhouden.

Indien de situatie evenwel toch opnieuw positief evolueert in Vlaanderen en de minister wenst de maatregelen aan te passen zal het MB na uw advies effectief kunnen worden ondertekend en ter publicatie worden voorgelegd aan het Belgisch Staatsblad. Indien we het lopende reglementair proces nu staken zal bij gewijzigde omstandigheden het proces opnieuw moeten worden opgestart vanaf de start, wat opnieuw een paar maanden zal vereisen. De adviestermin bij de Raad van State is in deze ook 1 maand waardoor de context tussen het indienen van het dossier en het opleveren van het advies ook sterk kan wijzigen.

Na uw advies kan dus sneller worden geschakeld, rekening houdend met de actuele context, zonder opnieuw een lange procedure van verschillende adviezen te moeten doorlopen. Uiteraard kan hier worden opgemerkt dat er rekening moet worden gehouden met de actuele gezondheidssituatie en de veiligheid van de werknemers om in te schatten of de opheffing al dan niet aangewezen is. Dat blijft ook voor ons uiteraard essentieel.”

Het is slechts in zoverre aan voormelde voorwaarde is voldaan, dat het ontwerp rechtsgrond kan vinden in artikel 3bis, laatste lid, van het koninklijk besluit van 12 december 2001 en het als zodanig kan worden aangenomen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Artikel 3ter is in de wet van 20 juli 2001 ingevoegd bij het decreet van 18 juni 2021. In de rubriek “Rechtsgronden” in de aanhef van het ontwerp, dient de datumvermelding van dit decreet dan ook te worden aangepast.

5. Overeenkomstig aanwijzing 83, 4°, van de *Vlaamse omzendbrief betreffende de Wetgevingstechniek VR 2019/4* moet, wat het advies van de Raad van State betreft, in de aanhef onder de rubriek “Vormvereisten” worden geschreven:

“De Raad van State heeft advies 70.375/1 gegeven op 23 november 2021, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.”

Artikel 2

6. De opheffing treedt in werking op de dag die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Gevraagd waarom wordt afgeweken van de gangbare termijn van inwerkingtreding van besluiten, vastgesteld bij artikel 84, 2°, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, antwoordde de gemachtigde:

“Voor het bepalen van de corona-maatregelen in de dienstencheque-sector houden we rekening met de algemene corona-maatregelen en de evolutie in andere sectoren, zoals bv. welzijn. Wanneer in die sectoren wordt overgegaan tot een onmiddellijke wijziging van de regels is het belangrijk voor ons om snel te kunnen reageren op de gewijzigde context. Omwille van de doorlooptijd van de regelgevende procedure zit hier al wat vertraging op. Om verder oponthoud te vermijden is gekozen voor een snellere inwerkingtreding.

Het leek ons vanuit het kabinet echter niet aangewezen om de dag van publicatie te gebruiken als termijn van inwerkingtreding. Het lijkt ons immers noodzakelijk om een communicatie te richten naar de betrokken rechtsonderhorigen om hen afdoende te informeren. Om die reden werd de dag na publicatie gekozen als termijn van inwerkingtreding. Op zich heeft die snelle inwerkingtreding ook geen negatieve gevolgen voor de betrokken gebruikers. Het is immers een versoepeling van de huidige maatregelen (en geen verstrenging). Het blijft natuurlijk van belang om de doelstelling van de bepaling, namelijk de gezondheid van de huishoudhulpen, daarbij niet uit het oog te verliezen.”

Hiermee kan worden ingestemd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME